

Sygn. akt I C 1108/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 kwietnia 2014 r.

Sąd Rejonowy w Kłodzku, I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Ewa Karp

Protokolant: Ewelina Świrta

po rozpoznaniu w dniu 24 kwietnia 2014 r. w Kłodzku

sprawy z powództwa (...) (...) w W.

przeciwko S. O.

o zapłatę 1.014,43 zł

I. oddała powództwo;

II. zasądza od strony powodowej na rzecz Kancelarii adw. A. D. tytułem kosztów zastępstwa procesowego pełnomocnika pozwanego ustanowionego z urzędu kwotę 332,10 zł (trzysta trzydzieści dwa złote 10/100);

III. nakazuje stronie powodowej by uiściła na rzecz Skarbu Państwa – kasa tut. Sądu tytułem kosztów wynagrodzenia biegłego tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa kwotę 349,22 zł (trzysta czterdzieści dziewięć złotych 22/100).

IC- upr (...)

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) (...) w W. wniosła pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym przeciwko pozwanemu S. O. o zapłatę kwoty 1014,43 zł wraz z odsetkami ustawowymi i kosztami postępowania. W uzasadnieniu wskazała, że pozwanego łączyła umowa z (...) (...) o świadczenie usług telekomunikacyjnych, a strona powodowa wystawiła wyciąg z księgi rachunkowej funduszu, który to dokument stanowi dowód w zakresie dokonania przelewu wierzytelności.

W dniu 26 czerwca 2013 r. w sprawie o sygn. akt (...) Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin – Zachód w Lublinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, zgodnie z żądaniem pozwu.

Pozwany S. O. złożył sprzeciw od opisanego powyżej nakazu..

Strona powodowa w dniu 30 września 2013 r. złożyła pozew na urzędowym formularzu wnosząc o zasądzenie od pozwanego kwoty 1014, 43 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 6 lutego 2012 roku pozwany S. O. zawarł umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych z firmą (...).

Dowód:

- umowa K- 41-50

Porozumieniem z dnia 22 stycznia 2013 (...) zawarła umowę z O. i umową z 28 września 2012 pomiędzy O. a stroną powodową zawarta została umowa przelewu wierzytelności dotycząca byłych abonentów cedenta zwanych dłużnikami wynikające z niepłacenia należności głównych i odsetek z tytułu świadczenia usług telekomunikacyjnych. W umowie wskazano, że cedent nie ponosi odpowiedzialności za niewypłacalność dłużników.

Dowód:

umowa K- 35-37

W dniu 13 marca 2013 wierzyciel (...)J. D. wystawił wezwanie do zapłaty 1004, 62 zł.

Dowód:

pismo K- 51

Pozwany S. O. ma obecnie 48 lat, ma dwoje dzieci, nie jest osobą ubezwłasnowolnioną, utrzymuje rodzinę. Jego żona i jeden z synów obecnie pracują, wcześniej nie pracowali.

Pozwany choruje psychicznie od 10 lat i w okresie nasilenia choroby nieświadomie zawiera umowy i dokonuje działań których nie jest świadomy.

Pozwany od 2004 roku miał trzy nawroty choroby psychicznej. W 2004 roku, trwało to ponad 40 dni, przebywał w Szpitalu w S., rozpoznano schizofrenię, przed pobytem w szpitalu z powodu zabrania piły sąsiadowi i uruchomieniu traktora kuzyna został oskarżony. W 2007, trwało to ponad miesiąc, został umieszczony w Szpitalu. Trzeci nawrót nastąpił na przełomie stycznia i lutego 2012 roku, kiedy kierował pojazdem po spożyciu alkoholu, wziął pożyczki w różnych bankach posługując się nieaktualnym dowodem osobistym / miał dwa dowody. W tym okresie wykonał bardzo wiele połączeń telefonicznych i nie był w stanie zapłacić rachunku. Za poradą starszego syna po nawrocie choroby z 2012 roku pozwany leczył się w Szpitalu (...) we W. od marca 2012 roku, gdzie był badany przez psychiatrów. Pozwany został umieszczony w Szpitalu (...) we W. bez swojej zgody z powodu wypowiedzianych gróźb, agresji, wielomówności, skracania dystansu. Był tam hospitalizowany od 8 marca 2012 do 5 kwietnia 2012 roku.

W 2012 roku rozpoznano u pozwanego chorobę afektywną dwubiegunową - epizod maniakalny z objawami psychotycznymi. W 2012 roku był badany w postępowaniu karnym przez biegłych psychiatrów, którzy stwierdzili u S. O. zaburzenia schizofreniczne, pojawiające się z dnia na dzień. W toku badania 6 marca 2014 roku powołany biegły stwierdził, że pozwany, obecnie prowadzący gospodarstwo rolne od 2004 roku, leczony jest psychiatrycznie od 2004 roku, przeżył trzy nawroty choroby, rozpoznał chorobę afektywną w fazie remisji w chwili badania. Stwierdzone schorzenie charakteryzuje się występowaniem nawrotowo okresów zaburzeń nastroju, które mają charakter epizodów maniakalnych, a w okresie ich trwania dochodzi do wystąpienia takich objawów jak: podwyższenie nastroju, napędu psychomotorycznego, nastawienia wielkościowego z urojeniami wielkościowymi, obniżenia progu wyzwalania agresji, drażliwości, impulsywności, podejmowania działań bez zważania na ich konsekwencje, występuje silna potrzeba działania i aktywności. Pomędzy epizodami choroby występują okresy reemisji (wyrównania, ustąpienia objawów choroby) jak w okresie sporządzania opinii.

W dniu 6 lutego 2012 S. O. z powodu epizodu maniakalnego w przebiegu choroby afektywnej dwubiegunowej znajdował się w stanie wyłączającym świadome i swobodne podjęcie decyzji i wyrażenie woli.

Dowód:

- przesłuchanie pozwanego k- 151

- opinia sądowo-psychiatryczna K- 127- 131

- dokumenty w aktach III RNs 310/12

Postępowanie karne przeciwko S. O. dotyczące czynów popełnionych w okresie zniesienia zdolności rozumienia znaczenia zarzucanych czynów, popełnionych w dniach 12 i 18 lutego 2012 roku, zostało umorzone. Sąd Rejonowy dla Wrocławia Śródmieścia powołał biegłych psychiatrów, którzy w wydanej opinii stwierdzili, że S. O. cierpi na zaburzenia schizoafektywne, które mają obraz zespołów maniакаlnych powodujących zniesienie zdolności rozumienia dokonywanych czynów.

Dowód:

- postanowienie K- 12-15

- karta informacyjna K- 16-17

- postanowienie K- 18-19

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd zważył:

W przedmiotowej sprawie na podstawie dokonanych ustaleń najistotniejsze stało się ustalenie czy pozwany S. O. świadomie i swobodnie zawarł umowę z dnia 6 lutego 2012 roku, będącą źródłem przedmiotem sprawy, obejmująca świadczenie usług telekomunikacyjnych.

Zgodnie z art. 82. k.c. Nieważne jest oświadczenie woli złożone przez osobę, która z jakichkolwiek powodów znajdowała się w stanie wyłączającym świadome albo swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli. Dotyczy to w szczególności choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego, chociażby nawet przemijającego, zaburzenia czynności psychicznych.

Przytoczony przepis art. 82 k.c. ma na względzie osobę, która ma zdolność do czynności prawnych. Nieważność czynności prawnej jest wynikiem określonego stanu psychicznego tej osoby w momencie składania oświadczenia woli. Uregulowanie powyższe obejmuje dwie niezależne od siebie sytuacje. Jedna charakteryzuje się brakiem świadomości osoby składającej oświadczenie woli, druga zaś brakiem swobody w momencie podejmowania decyzji i uzewnętrznienia swej woli w tym zakresie i nie ma znaczenia fakt, czy stan, o którym mowa w art. 82, był znany czy też nie był znany kontrahentowi. Chodzi o wszelkiego rodzaju oświadczenia woli zarówno te, które nie wymagają przyjęcia przez stronę, do której są adresowane, jak i te, które wymagają przyjęcia.

Przyczyna wyłączająca swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli musi tkwić w samym oświadczającym, a nie w sytuacji zewnętrznej w jakiej się znalazł. Brak swobody musi być odniesiony do okoliczności wewnętrznych, a nie zewnętrznych, ogólnie rzecz oceniając, musi chodzić o sytuacje wyłączające możliwość swobodnego, nieskrępowanego wyboru zachowania, a stosunek psychiczny do podejmowanego zachowania się i jego skutków opiera się na dwóch elementach: na przewidywaniu i woli. Oba te elementy zakładają istnienie nieupośledzonego działania funkcji psychicznych, pozwalającego na właściwe rozeznanie znaczenia i skutków swego zachowania się oraz pokierowania swym postępowaniem.

Powołany przez Sąd, na wniosek pełnomocnika pozwanego, biegły lekarz psychiatra, po zbadaniu pozwanego i na podstawie dokumentacji lekarskiej, wydał opinię sądowno-psychiatryczną, w której stwierdził, że pozwany S. O. nie jest upośledzony umysłowo, jednocześnie rozpoznał u pozwanego chorobę afektywną dwubiegunową obecnie w fazie recesji.

Po opisanu stanu faktycznego związanego z chorobą, biegły psychiatra wskazał, że zachowanie pozwanego polegające na wielomówności, zaciąganiu kredytów, podpisywaniu umów, prowadzeniu wielu rozmów telefonicznych, ewidentnie wskazuje na istnienie w czasie, którego dotyczy pozew, epizodu maniакаlnego i wynika ze wzmożonego napędu psychomotorycznego oraz bezkrytycyzmu chorobowego.

Biegły psychiatra jednoznacznie wskazał, że pozwany S. O. w dniu 6 lutego 2012 roku znajdował się w stanie wyłączającym świadome i swobodne podjęcie decyzji i wyrażenie woli.

Zgodnie z powołanym przepisem oraz orzecznictwem wielu Sądów Apelacyjnych i Sądu Najwyższego / Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 lipca 2010 r. II CSK 147/10 /:

1. Dla stwierdzenia nieważności oświadczenia woli w oparciu o art. 82 k.c. wystarczające jest istnienie jednej z przyczyn uznania umowy za nieważną.

2. Stan wyłączający świadome powzięcie decyzji i wyrażenie woli nie oznacza całkowitego zniesienia świadomości. Wystarczające jest istnienie takiego stanu, który powoduje brak rozeznania, niemożność rozumienia posunięć własnych i posunięć innych osób oraz niezdawanie sobie sprawy ze znaczenia i skutków własnego postępowania.

LEX nr 621139.

Mając na względzie powołany przepis, interpretację i dokonaną analizę oraz przytoczone orzecznictwo Sąd nie znalazł podstaw do uwzględnienia powództwa.

Poglądy Komentatorów, powołane w piśmie strony powodowej z 7 kwietnia 2014 roku, nie uzasadniają ustalenia i przyjęcia by pozwany w dacie 6 lutego 2012 roku złożył ważne oświadczenie woli. Opinia biegłego psychiatry, art. 82 k.c. oraz przytoczone poglądy Sądu Najwyższego jednoznacznie uzasadniają przyjęcie, że oświadczenie woli pozwanego złożone w chwili podpisywania umowy było nieważne, czego skutkiem jest oddalenie powództwa.

Biegły w sposób jednoznaczny i kategoryczny stwierdził i uzasadnił, że w dniu 6 lutego 2012 S. O. z powodu epizodu maniakalnego w przebiegu choroby afektywnej dwubiegunowej znajdował się w stanie wyłączającym świadome i swobodne podjęcie decyzji i wyrażenie woli, co stanowi podstawę wydanego orzeczenia.